

Szegedi Törvényszék

Az ügy száma: 6.K.701.541/2020/9.
A felperes: Váczai István egyéni vállalkozó
(6320 Solt, Toldi M. u. 2.)
A felperes képviselője: Kócsó Ügyvédi Iroda
(6000 Kecskemét, Rákóczi u. 30. fszt. 1.,
eljár: dr. Kócsó Krisztina ügyvéd)
Az alperes: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
(6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.)
Az alperes képviselője: Csókási Anita főosztályvezető
A per tárgya: hulladékgazdálkodási tárgyú ügyben hozott
BK/KTF/00220-18/2020. számú közigazgatási
határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Szegedi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (azaz huszoneezer) forint perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró adóhatóság külön felhívására - a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 30 000 (azaz harmincezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint egyéni vállalkozó az ingatlan-nyilvántartásban Solt 2840/5 és 2840/68 helyrajzi számon jegyzett, a természetben 6320 Solt, Kecskeméti út 29. szám alatt lévő ingatlanon mint engedélyezett hulladékgazdálkodási és -kezelési tevékenység nem veszélyes hulladék telephelyi gyűjtését és előkezelését, valamint veszélyes hulladék gyűjtését végzi. A nem veszélyes hulladékok kezelésére az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségtől a 2015. január 30. napján kelt 57921-4-11/2015. számú határozatában kapott engedélyt, amely határozatot nevezett szerv jogutódja, a Csongrád Megyei Kormányhivatal a 2015. szeptember 1. napján kelt 57921-4-15/2015. számú határozatával módosított. A módosítás 3. oldal 5.5 pontja szerint a felperes telephelyén egyszerre legfeljebb 678,8 tonna kezelésre váró és hasznosításra előkészített hulladék

deponálható. A veszélyes hulladékok gyűjtésére a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2017. augusztus 16. napján kelt BK-05/KTF/02706-12/2017. számú határozatában adott hulladékgazdálkodási engedélyt. Eszerint a felperes a 16 06 01* azonosító kódú ólomakkumulátorok gyűjtését végezheti 600 tonna/év mennyiségig.

- [2] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bevetési Igazgatóságának (a továbbiakban: NAV) ellenőrei 2019. szeptember 13. napján a felperes telephelyén ellenőrizték a fémkereskedelemmel összefüggő előírások betartását, amelynek során megállapították, hogy nevezett a hulladékgazdálkodási engedélyben foglalt kapacitást meghaladó mennyiségű nem veszélyes hulladékot tárol, valamint a veszélyes hulladékot nem az előírásoknak megfelelően tárolja. Minderről jegyzőkönyv készült. A NAV az ellenőrzés eredményéről tájékoztatta az elsőfokú hatóságot mint környezetvédelmi hatóságot.

A megelőző közigazgatási eljárás és a keresettel támadott döntés

- [3] Az elsőfokú hatóság 2019. október 7. napján hivatalból eljárást indított a felperessel szemben, majd a 2019. december 19. napján kelt BK-05/KTF/05096-9/2019. számú határozatával kötelezte a hulladékgazdálkodási tevékenységére vonatkozó jogszabályok és a hulladékgazdálkodási engedélyben foglaltak megsértése miatt 3.846.795,-Ft hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére. Indokként arra hivatkozott, hogy a felperes az ellenőrzés időpontjában az engedélyezett 678,8 tonnával szemben 800,874 tonna, vagyis az engedélyezetttnél 122,074 tonnával több hulladékot tárolt, továbbá a veszélyes hulladékot nem a hulladékgazdálkodási engedélyben foglaltaknak megfelelően tárolta. A felperes a határozat meghozatala előtt - a 2019. október 15. napján kelt beadványában - bejelentette, hogy 2019. október 10. napjára a tárolt fémhulladék mennyiségét az előírt mennyiség alá csökkentette.
- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró Pest Megyei Kormányhivatal mint másodfokú környezetvédelmi hatóság az elsőfokú határozatot a 2020. február 28. napján kelt PE/KTFO/600-3/2020. számú határozatával megsemmisítette. Rögzítette, hogy bár az elsőfokú hatóság azt helyesen állapította meg, hogy a felperes a telephelyén túllépte az ott tárolható nem veszélyes hulladék engedélyezett mennyiségét, azonban azt nem vizsgálta, hogy a telephelyen történt-e egyéb anyagminőségű nem veszélyes hulladék gyűjtése, ha igen, milyen mennyiségben. Ezt szükséges tisztázni, mert csak így határozható meg az említett kategóriába tartozó engedélyezett mennyiség túllépésének mértéke. További hibaként állapította meg, hogy bár az elsőfokú hatóság a veszélyes és nem veszélyes hulladékok tárolására vonatkozó szabályok megsértését is megállapította, ennek ellenére azok miatt egybefoglaltan szabott ki hulladékgazdálkodási bírságot. Mindezekben túlmenően az elsőfokú hatóság - a bírság összegének meghatározása során - tévesen állapította meg az alpbírságot is, mert annak összege a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hbr.) 1. § (4) bekezdése alapján 6.000,-Ft. A megismételt eljárásra előírta, hogy az elsőfokú hatóságnak vizsgálnia kell, hogy a fenti jogsértések közül melyik a legsúlyosabb, s annak alapul vételével kell a bírságot kiszabnia.
- [5] Az időközben lezajlott jogszabályi változások folytán az ügy elbírálására vonatkozó hatáskör az alpereshez került. Az alperes 2020. április 21. napján BK/KTF/00220-3/2020. számon hivatalból ismét eljárást indított a felperessel szemben. Az eljárása során az 5., 7., 10., 13. és 15. alszámon kiadott végzésében nyilatkozattételre és adatok közlésére hívta fel a felperest, illetve a 14. alszámú feljegyzésében rögzítette napi bontásban, hogy a felperes a telephelyén az egyes napokon mennyi fémhulladékot tárolt, rögzítve azt is, hogy a megengedett kapacitás tekintetében mely időpontokban történt mennyiségi túllépés.

- [6] Mindezeket követően a 2020. augusztus 19. napján kelt BK/KTF/00220-18/2020. számú határozatában a felperest a hulladékgazdálkodási engedélyében meghatározott nem veszélyes hulladék gyűjtési kapacitásának túllépése miatt 1.013.184,-Ft hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte, egyben figyelmeztette a veszélyes hulladéknak a hulladékgazdálkodási engedélytől eltérő helyen történő jogsértő tárolása miatt. A határozatában - irányadónak fogadva el a felperes 2020. június 30-i adatszolgáltatásában foglaltakat - megállapította, hogy a felperes a telephelyén anyagminőségű egyéb nem veszélyes hulladékot nem tárolt. Megállapította továbbá - utalva a 14. alszámú feljegyzésére -, hogy a felperes 2019. év folyamán különböző mértékben több alkalommal is túllépte a hulladékgazdálkodási engedélyében meghatározott gyűjtési kapacitást, amely túllépés mértéke 2019. szeptember 16. napján volt a legnagyobb, ekkor ugyanis elérte a nyitókészlet mennyisége alapján a 123,240 tonnát.
- [7] A jogkövetkezmény megállapítása körében idézte a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 86. § (1)-(3) bekezdését, valamint utalt a Hbr. 1. § (1) és (4)-(5), 2. § (1) bekezdésére, 3. § (2) bekezdés *b)*, (5) bekezdés *a)* pontjára és a 4. § (2) bekezdésére, és kifejtette, hogy a perbeli esetben a bírság kiszabása - tekintettel arra, hogy az engedélyezett kapacitás túllépése az adott évben több alkalommal és jelentős mértékben történt - nem volt mellőzhető. Rögzítette, hogy a Csongrád Megyei Kormányhivatal a 2015. december 7. napján jogerőssé vált 106870-2-2/2012. számú határozatában egy alkalommal már figyelmeztette a felperest a mennyiségi korlát túllépése miatt. Akkor a túllépés 264,593 tonna volt. Jelen esetben ugyanazon jogsértés ismételt elkövetéséről van szó, ezért a Hbr. 3. § (2) bekezdés *b)* alapján az alpbírságot a legmagasabb mértékben kellett megállapítani, továbbá a Hbr. 3. § (5) bekezdés *a)* pontja alapján bírságként kétszeres szorzóval emelt összeget kellett alkalmazni. Azt is rögzítette, hogy e körülmény kizárta a bírság Hbr. 4. § (1) bekezdése alapján történt mérséklését. A bírság kiszabása kapcsán idézte a Hbr. 1. § (2) bekezdését és rögzítette, hogy e rendelkezés keretében előírtak körében értékelte, hogy a felperes által elkövetett jogszabálysértés konkrét veszélyességgel nem járt, károsító hatás nem volt, ugyanakkor rögzítette, hogy a felperes a jogszabálysértő magatartása révén „előnyre” tehetett szert. Azt is rögzítette, hogy a felperes évente nagy mennyiségű hulladékot kezel, így a tevékenysége az ország, illetve a térség hulladékgazdálkodási helyzetére hatással van.
- [8] A veszélyes hulladék szabálytalan tárolása kapcsán idézte a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv tv.) 12/A. § (1)-(2) bekezdését és kifejtette, hogy mivel a felperes igazolta a kis- és középvállalkozói státuszát, s mivel a veszélyes hulladék tekintetében első alkalommal követett el jogszabálysértést, minderre tekintettel mellőzte vele szemben a bírság kiszabását, hanem helyette figyelmeztetést alkalmazott.

A keresetlevél és a védírat

- [9] A felperes a határozattal szemben keresetet nyújtott be, ebben elsődlegesen kérte a támadott határozat megsemmisítését, másodlagosan a megváltoztatását, a hulladékgazdálkodási bírság helyett figyelmeztetés alkalmazását, illetve ha ez nem lehetséges a bírság 253.296,-Ft-ra történő mérséklését. Kérte továbbá az alperes perköltségeiben történő marasztalását.
- [10] A felperes eljárásjogi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az alperes a határozatában túlterjeszkedett azon a kérdéskörön, amely tekintetében a másodfokú hatóság a megismételt eljárást elrendelte. Az alperes a másodfokú hatóság iránymutatását figyelmen kívül hagyva nem kizárólag 2019. szeptember 13. napja tekintetében vizsgálta az engedélyezett hulladékgyűjtési kapacitás túllépését, hanem az egész évre, majd pedig a bírságot - jogszabálysértően - a 2019. szeptember 16. napjára megállapított legnagyobb mennyiségi túllépés alapján szabta ki. A vizsgált időszak ily módon történt kiterjesztése miatt az alperes

megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a bírság kiszabása azért nem volt mellőzhető, mert az engedélyezett mennyiség túllépése a tárgyéven belül több alkalommal is jelentős mértékben megvalósult.

- [11] Az alperes a bírság kiszabása során jogszabálysértően figyelmen kívül hagyta a Ht. 86. § (4)-(5) bekezdését, valamint a Hbr. 4. § (1)-(2) bekezdését, mindezen rendelkezések alapján ugyanis a bírság mellőzésének, illetve csökkentésének lett volna helye tekintettel arra, hogy a támadott határozat meghozatala előtt - valójában már 2020. januárjában - megszüntette a jogszabálysértő állapotot. Utalt arra, hogy a 2020. augusztus 19. napján hozott határozatban szereplő gyűjtési mennyiség magasan felette van a bírság kiszabásának alapjaként meghatározott mennyiségnek. Továbbá állította, hogy hitelt érdemlően igazolta az alperes részére, hogy ténylegesen már 2019. szeptemberében a megengedett mértékűre csökkentette az általa tárolt nem veszélyes hulladék mennyiségét, amely tényről az alperes eljárásában feljegyzés is készült, ám azt a támadott határozat nem említi meg.
- [12] Hivatkozott az alapvető jogok biztosának és a jövő nemzedékek védelmét ellátó biztoshelyettesének az AJB-5063/2014. számú közös jelentésére és állította, hogy a jogsértés akkor minősül ismétlődőnek, ha azt ugyanolyan jellegű hulladékkal, ugyanolyan cselekményfajta követik el. Arra is hivatkozott, hogy a kezelhető hulladék mennyiségi átlépése nem engedély nélküli, hanem engedélytől eltérő tevékenységet valósít meg, amely a bírói gyakorlat szerint jóval enyhébb megítélés alá esik. Mindezen körülményeket az alperes figyelmen kívül hagyta, így jogszabálysértően alkalmazta vele szemben a Hbr. 3. § (5) bekezdés a) pontját. Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (a továbbiakban: OKTF) által közétett álláspontot idézve előadta, hogy az „ugyanazon jogsértés ismétlődésének” megítélése során annak minimálisan teljesülnie kell, hogy a jogsértő magatartás a Hbr. ugyanazon jogszabályhelye alapján kerüljön szankcionálásra. E körben állította, hogy a Csongrád Megyei Kormányhivatal alperes által hivatkozott 106870-2-2/2012. számú határozatában az Hbr. 1. § (3) bekezdés c) pontjának megsértése miatt bírságolta, míg a perbeli esetben a Hbr. 1. § (4) bekezdése szerinti környezetveszélyeztetéssel, illetve környezetkárosítással nem járó egyéb jogsértés elkövetése miatt, így téves az alperes azon alapvetése, hogy a részéről ismételt jogsértés állna fenn, ami miatt az alapbírságot a legmagasabb összegben kell megállapítani és nincs helye a bírság csökkentésének. Állította, hogy a környezetvédelmi hatóság a 57921-4-14/2015. számú határozattal módosított 57921-4-11/2015. számú hulladékgazdálkodási engedélyében jogszabálysértően kötötte ki a 80 tonnás gyűjtési kapacitást, így a perbeli ügyben annak túllépését részben a hatóság szakmai hibája okozta. Állította továbbá, hogy a Hbkr. 1. § (5) bekezdése alapján a bírság mérséklésének, illetve a Kkv. 12/A. §-a alapján a mellőzésének lett volna helye.
- [13] Az alperes védíratára reagálva fenntartotta az addigi álláspontját és előadta, hogy bár azt nem vitatja, hogy a bírság mérséklése iránt nem terjesztett elő külön kérelmet, azonban állítása szerint erre a támadott határozat meghozatalát követően nem is volt lehetősége, egyébiránt pedig a megismételt eljárás előtt az alpereshez benyújtott két nyilatkozatában is bejelentette a jogsértő állapot megszüntetését, amit az alperesnek a bírság csökkentésére irányuló beadványnak kellett volna tekintenie.
- [14] Az alperes a védíratában kérte a kereset elutasítását, a határozatában foglaltakat annak helytállósága okán fenntartotta, egyben kérte perköltség megállapítását.
- [15] Vitatta, hogy az eljárása során megsértette volna a másodfokú hatóság által a megismételt eljárásra előírtakat. Előadta, hogy a többszöri adatkérésre az adatszolgáltatások pontosítása, illetve az azok kapcsán felmerülő kérdések tisztázása miatt volt szükség. Így az adatszolgáltatások során derült fény arra, hogy a felperes 2019. évben több alkalommal is túllépte a rá megállapított hulladékgyűjtési kapacitást, amire tekintettel a legnagyobb mértékű túllépést kellett szankcionálnia. Ennek lehetőségét a jogszabály nem zárja ki. A felperes állításával ellentétben a perbeli ügyben a Ht. 86. § (4) bekezdése nem volt alkalmazható,

mivel az ehelyütt előírt kérelmet nem terjesztette elő a felperes. Nem volt lehetőség az alapbírság Hbr. 1. § (5) bekezdése alapján történő csökkentésére sem, ennek lehetőségét ugyanis - a jogsértés ismétlődő elkövetése miatt - a Hbr. 3. § (2) bekezdése kizárta. A Hbr. 3. § (5) bekezdés a) pontja kapcsán rámutatott, hogy a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal a fenti határozatában a perbeli ügyhöz hasonlóan az engedélyben szereplő mennyiségi korlát túllépése miatt bírságolta a fémhulladékot gyűjtő felperest.

Az elsőfokú bíróság döntése és annak jogi indoka

- [16] A felperes keresete nem alapos.
- [17] A bíróság a felperes keresetlevele, az alperes védirata, valamint a rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján állapította meg a fenti tényállást, s az alperes határozatának jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelem korlátai között - a 85. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel - a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta.
- [18] A felperes a határozatot kizárólag annak a nem veszélyes hulladéokra vonatkozó részében támadta, e tekintetben ugyanakkor nem vitatta magának a jogszabálysértésnek az elkövetését, valamint azt sem, hogy a fémhulladék gyűjtésére vonatkozó kapacitást az alperes által megállapított mértékben lépte túl. Ugyancsak nem volt vitatott, hogy a környezetvédelmi hatóság korábban már figyelmeztette a felperest a fémhulladék gyűjtésével kapcsolatos szabályok megsértése miatt, ahogyan az sem, hogy nevezett a perbeli esetben a mennyiségi túllépést 2019. szeptember végére megszüntette, ugyanakkor ennek kapcsán hangsúlyos tény, hogy 2019. március, április és szeptember hónap nagyobb részében, illetve május, június, július és augusztus hónapban végig túllépte az említett mennyiségi korlátot (14. alszámú feljegyzés). Az ily módon behatárolt vizsgálati keretben egyrészt az volt az eldöntendő kérdés, hogy a felperes megalapozottan kifogásolta-e a megismételt eljárásra adott iránymutatástól való általa állított eltérést, másrészt az, hogy az alperes a hulladékgazdálkodási bírság kiszabása során megfelelően alkalmazta-e a Ht. és Hbr. szabályait, harmadrészt pedig az, hogy a felperes a Kkv tv. alapján mentesülhet-e a bírság alól.
- [19] Az első kérdés kapcsán a törvényszék arra mutat rá, hogy a perbeli esetben egy hivatalból induló eljárásról van szó, amely eljárásfajta sajátossága, hogy annak megindításáról a hatóság tetszőlegesen dönthet attól függően, hogy azt a feladatai ellátása körében észlelt valamely körülmény indokoltá teszi. Ez a perbeli esetre nézve azt jelenti, hogy az alperes jogosult volt a vonatkozó ágazati szabályok, elsősorban a Ht. által meghatározott feladatkörében a hulladékgazdálkodási szabályok betartásával kapcsolatban felmerülő bármely kérdés megvizsgálására, így annak vizsgálatára is, hogy a felperes az addig ismert időpontra kívüli más időpontban is megsértette-e a hulladékgyűjtésre vonatkozó szabályokat. Ez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben e vizsgálata során további szabályszegések elkövetését észleli, azt jogosult szankcionálni. Mindebből okszerűen az következik, hogy az alperes nem követett el jogszabálysértést azzal, hogy a megismételt eljárásban a felperes tevékenységét a 2019. szeptember 13-i időpontra kívül időpontok tekintetében is vizsgálta, majd pedig a szankciót azon időpontot alapul véve állapította meg, amely esetében a hulladékgyűjtési kapacitás túllépése a legnagyobb volt.
- [20] A teljesség kedvéért megjegyzi a törvényszék, hogy a megismételt eljárásban azért sem volt kizárt a szélesebb körű vizsgálat, mert bár a másodfokú hatóság határozata valóban a 2019. szeptember 13. napján megállapított kapacitástúllépés tényéből indult ki, de ez csak azért volt, mert annak meghozatalakor kizárólag az ezen időpontra vonatkozó adatok álltak rendelkezésre. Az is megjegyzendő, hogy a másodfokú hatóság valójában nem utasította új eljárásra az alperest, hanem mindössze megsemmisítette az elsőfokú határozatot, ami

vélhetően éppen azzal függ össze, hogy hivatalból folytatandó eljárásról lévén szó, nem kívánta elvonni az elsőfokú hatóságnak az eljárás megindítására vonatkozó hatáskörét. Természetesen azok a kérdések, amelyeket a másodfokú hatóság a határozatában eldöntött, változatlan tényállás mellett kötötték az elsőfokú hatóságot (pl. az alperes mértéke), de amiről nem döntött, akár azért, mert az adott tényre addig nem merült fel adat, az nem képezte az eljárása korlátját.

[21] Ezek után a hulladékgazdálkodási bírság kiszabásával kapcsolatos kifogásra rátérve a törvényszék rögzíti, hogy a Ht. a 86. § (4) bekezdésében akként rendelkezik, hogy ha a hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezett a kiszabott bírság megfizetésére előírt határidő lejárt előtt az eredeti állapotot helyreállítja, illetve a jogellenes állapotot megszünteti, a környezetvédelmi hatóság - az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel - a bírságot kérelemre csökkentheti, ha a bírság célja csökkentett összeggel is elérhető. Ugyanakkor az (5) bekezdés *b)* pontja kimondja, hogy a hulladékgazdálkodási bírság az ugyanazon jogsértés ismétlődésével vagy egyéb súlyosbító körülmény felmerülésével megvalósuló jogsértés esetén nem mérsékelhető. Az irányadó tényállás szerint a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal a felperest a fenti jogerős határozatában - hulladékgazdálkodási bírság kiszabása helyett - már figyelmeztette a 17 04 05 azonosító kódú fémhulladéknak az engedélyezett mennyiséget meghaladó gyűjtése miatt. A túllépés 264,593 tonna volt. Megállapítható a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. *melléklete* alapján, hogy az említett azonosító kódú hulladék a nem veszélyes kategóriába tartozó „vas és acél” hulladék, vagyis az a jelen ügyben szereplőhöz hasonlóan nem veszélyes hulladék. A felperes által bejelentett adatokból készített összegzés (14. alszámú feljegyzés) alapján az is rögzíthető, hogy a felperes a 2019. évben március-szeptember közötti időszakban a nem veszélyes fémhulladék gyűjtésére vonatkozó, a hulladékgazdálkodási engedélyében meghatározott kapacitást számos alkalommal túllépte úgy, hogy e túllépések több hónapos összefüggő időszakokat öleltek fel. Mindez azt jelenti, hogy a perbeli ügyben a Ht. 86. § (4) bekezdése tekintetében fennáll az (5) bekezdés *b)* pontjában meghatározott kivétel, amely kizárja a Ht. keretében szereplő kedvezmény szabály alkalmazását (hiszen „ugyanazon jogsértés ismétlődésével” megvalósult jogsértés elkövetése történt). Ez alapján az alperes jogszerűen mellőzte a perbeli ügyben a Ht. 86. § (4) bekezdésének alkalmazását.

[22] Megalapozatlanul hivatkozott a felperes a Hbr. 4. § (1) bekezdésének megsértésére is, amely rendelkezés kapcsán rögzítendő, hogy az nem a bírság kiszabása körében alkalmazandó szabályokat, hanem a már kiszabott bírság kérelemre történő mérséklésének szabályait tartalmazza. Így e rendelkezésre hivatkozva eleve nem állapítható meg a támadott határozat jogszabálysértő volta. Egyébiránt megjegyzendő, hogy a felperes az említett körbe tartozó kérelmet nem is terjesztett elő, ennek pedig az állításával ellentétben nem képezte akadályát az elsőfokú határozat meghozatala, éppen ellenkezőleg, ez a kérelem előterjesztésének az előfeltétele, hiszen a hivatkozott rendelkezés alapján a „kiszabott bírság” mérsékléséről csak a határozat meghozatalát követően lehet szó.

[23] Az alperes nem sértette meg a Hbr. 4. § (2) bekezdését sem, amely rendelkezés azt mondja ki, hogy ha a jogsértés a tevékenység vagy mulasztás súlyára, az elkövetés vagy kötelezettségzegés következményeire tekintettel annyira csekély, hogy büntetés vagy intézkedés alkalmazása szükségtelen, a bírság kiszabása mellőzhető. Az említett feltételek fennállásának vizsgálata az alperes mérlegelési jogkörébe tartozik, az alperes pedig e körben - amint az a határozatából megállapítható - azt mérlegelte, hogy a felperes részéről az engedélyezett mennyiség túllépése többszöri alkalommal és jelentős mértékben történt. A Kp. 85. § (5) bekezdése szerint mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e. A

törvényszék utal a Kúria 2/2015. (XI. 23.) KMK véleményére, amely szerint a mérlegelési jogkörben hozott határozat jogszerűen akkor változtatható meg, ha a jogsértés fennáll, de akár a jogalap tekintetében, akár a cselekmény súlyának értékelése körében eltérő tényállás állapítható meg, továbbá akkor is, ha a bíróság azt észleli, hogy a hatóság az egyedi ügy sajátosságait tévesen, logikátlanul, nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A KMK véleményt a Kp. hatályba lépése előtt fogadták el, azonban a mérlegelési jogkörben hozott határozat KMK véleményben összefoglalt törvényességi követelményei most is időszerűek. A törvényszék megítélése szerint az alperes fenti mérlegelése körében téves, logikátlan értékelés, hiányosság, következetlenség nem állapítható meg, amely körben utal arra, hogy a felperes az engedélyezett gyűjtési kapacitást több mint fél éven át folyamatosan túllépte, tehát a jogsértést valóban több alkalommal követte el és a túllépés mértéke az esetek túlnyomó többségében 50 tonna felett volt, vagyis az valóban jelentős mértékűnek tekinthető. Mindezt alapul véve a törvényszéknek nem volt lehetősége az alperes e döntésének felülmérlegelésére.

[24] A törvényszék leszögezi, hogy a Hbr. 3. § (5) bekezdés a) pontjában lévő „ugyanazon jogsértés ismételt elkövetése” feltétel megállapításához elegendő a jogszabálysértés azonos jellege (pl. hulladékkezelési tevékenység engedélytől eltérő végzése) és nem szükséges, hogy ez ugyanolyan jellegű hulladékkal, ugyanolyan cselekményfajtára történjen, ahogyan az sem, hogy a jogsértő magatartásnak a Hbr. ugyanazon jogszabályhelye alapján történjen a szankcionálása. Ellenkező értelmezés a jogsértés ismétlődő jellegének fokozott veszélyessége ellenére az amiatt előírt súlyosabb szankció alkalmazási körének indokolatlan szűkítését jelentené. A kifejtettek kapcsán a törvényszék nem tekintette irányadónak a felperes által hivatkozott országgyűlési biztosi, illetve OKTF-i jogértelmezést. Mindezek alapján nincs jogi relevanciája a felperes arra való hivatkozásának, hogy a környezetvédelmi hatóság korábban a Hbr. 1. § (3) bekezdés c) pontja, míg most attól eltérően az 1. § (4) bekezdése alapján szankcionálta. A felperes által előadottakra megjegyzi továbbá a törvényszék, hogy az alpbírság összegének meghatározása körében a Hbr. 1. § (4) bekezdése a hulladékkezelési tevékenység engedélytől eltérő és az engedély nélküli kezelésének esetére is alkalmazandó rendelkezés, így a felperes ezzel kapcsolatos kifogása ugyancsak megalapozatlan. Összességében az állapítható meg, hogy mivel a környezetvédelmi hatóság korábban már jogerősen elmarasztalta a felperest a hulladékkezelési szabályok megsértése miatt, így az alperes a perbeli ügyben jogszabályszerűen alkalmazta vele szemben a Hbr. 3. § (5) bekezdés a) pontjában lévő szabályt, azaz emelte kétszeresére a kiszabandó bírság összegét az ugyanazon jogsértés ismételt elkövetése miatt.

[25] A felperes hivatkozott a Hbr. 1. § (5) bekezdésének megsértésére, amely rendelkezés szerint az alpbírság összege az e § (3)-(4) bekezdéseiben és a 2. § (3) bekezdésében meghatározott összegek 25 és 100%-a között állapítható meg - az e § (3) bekezdés e) pontja szerinti esetek kivételével -, ha az elkövető a következményeket felszámolta és a jogellenes állapot megszüntette a bírságot megállapító határozat kiadásáig.

[26] E jogszabályhely kapcsán hangsúlyozandó, hogy a felperes azzal sértett jogszabályt, hogy a hulladékgazdálkodási engedélyében meghatározott gyűjtési kapacitást 2019. március és szeptember hónapok között időszakban folyamatosan túllépte. A törvényszék arra mutat rá, hogy az ily módon megvalósult jogszabálysértés „következményének felszámolása” - a dolog természetéből fakadóan - fogalmilag nem lehetséges, hiszen a felperes a kérdéses időszakra visszamenőlegesen nem szerezhet engedélyt a plusz kapacitás gyűjtésére, illetve a „túlgyűjtéssel” előidézett jogszabálysértő állapotot nem teheti utólag meg nem történtté. Így a felperes hiába szüntette meg 2019. szeptember végétől a kapacitástúllépést, s hiába rendelkezett 2020. januárjától engedéllyel nagyobb mennyiségű hulladék gyűjtésére, mindebből nem következik, hogy a jogsértés következményeit felszámolta, s ezzel a jogsértő állapotot megszüntette volna, ennél fogva a perbeli esetben nem volt helye a Hbr. 1. § (5) bekezdése alapján a bírság mérséklésének. Hangsúlyozza a törvényszék: önmagában az, hogy

a felperes a jövőre nézve megszüntette a jogsértő állapotot, nem alapozza meg a szóban forgó kedvezmény alkalmazását, amelynek kapcsán rámutat, hogy a normaszövegben az „és” kötőszó arra utal, hogy a következmények felszámolása és a jogsértő állapot megszüntetése konjunktív feltételek, azaz mindkettőnek teljesülnie kell a bíróság mérsékléséhez. Ilyen eset lehet például, ha a jogsértés környezetkárosítással valósul meg és az elkövető a károsító magatartás megszüntetésével együtt a károsodást felszámolja. Jelen esetben azonban nem erről van szó. Mindebből következően alaptalan a felperes amiatti kifogása is, hogy a határozatban nem szerepel a kapacitástúllépés megszüntetésének ténye, mert e kérdésnek a kifejtettekre tekintettel nem volt jogi relevanciája.

[27] Ugyancsak alkalmatlan a támadott határozat jogszerűségének vitatására a felperes azon hivatkozása, amely szerint a gyűjtési kapacitás túllépését részben az okozta, hogy a környezetvédelmi hatóság a hulladékgazdálkodási engedélyben a gyűjthető kapacitást jogszabályba ütközően alacsony mértékben határozta meg. A törvényszék leszögezi: az alperes minden körülmények között köteles betartani a hulladékgazdálkodási engedélyben előírtakat függetlenül attól, hogy egyébként az engedélyt jogszerűnek tartja-e, avagy sem. Ha nem tartja annak, lehetősége lett volna ellene fellebbezni, ezt azonban nem tette meg, ezek után nem hivatkozhat - még enyhítő körülményként sem - arra, hogy az engedély jogszabályba ütköző lenne.

[28] A Kkv. 12/A. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a hatósági ellenőrzést végző szervek a kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén (...) bíróság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak. A perbeli ügyben bár az nem volt vitatott, hogy a felperes az említett körbe tartozó vállalkozásnak minősül, azonban az irányadó tényállás szerint a környezetvédelmi hatóság korábban már marasztalta el a hulladékkezelési szabályok megsértése miatt, ez pedig reá nézve - tekintettel arra, hogy nem első esetben előforduló jogsértésről van szó - kizárta a szóban forgó kedvezmény alkalmazását.

[29] Mindezek alapján a törvényszék megállapította, hogy az alperes határozata megalapozott és jogszerű, ezért a felperes alaptalan keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

Záró rész

[30] A felperes pervesztes lett, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes perköltségét megtéríteni. A törvényszék az alperes által benyújtott, a védíráshoz csatolt költségjegyzéken a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján felszámított 25.000,-Ft perköltséget arányosnak találta a tényleges munkavégzéssel, figyelemmel a beadványok számára, terjedelmére, és az ügy bonyolultságára.

[31] A törvényszék a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán a felperes által le nem rótt kereseti illeték viselésére és megfizetésére a pervesztes felperest kötelezte az Itv. 45/A. § (1) bekezdésében meghatározott mértékben.

[32] A törvényszék az ügy érdemében tárgyaláson kívül határozott, ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg, mivel a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálás tényéről soron kívül értesítette és a felek a szigorított védekezés megszűnését követő naptól számított 15 napon belül tárgyalás tartása iránti kérelmet nem terjesztettek elő. [A védelmi intézkedések ideiglenes szigorításáról szóló 104/2021. (III. 5.) Korm. rendelet, a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 36. § (1), (2), (7) bekezdései és 43. § (4) bekezdése alapján.]

[33] Az ítélet elleni fellebbezést a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Szeged, 2021. június 14.

dr. Oláh Zsolt s. k.
bíró